

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

**Матеріали VII
науково-практичної конференції
«Актуальні питання теорії та практики
психолого-педагогічної підготовки фахівців
в умовах сучасного освітнього простору»**

23 квітня 2021 року

м. Харків

УДК [378.147:378.091:159.98](063)

А 43

Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору: матеріали VII Науково-практичної конференції.

У збірнику розміщено тези доповідей науково-педагогічних працівників, вчителів, психологів, науковців та здобувачів вищої освіти, в яких відображено стан, проблеми та перспективи психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору

Для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, тренерів, науковців та фахівців в сфері соціології, психології, педагогіки, фізичної культури та спорту.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

©Харківська державна академія ізичної культури

©Кафедра педагогіки та психології ХДАФК

©Автори

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Психолого-педагогічні аспекти формування особистості майбутнього фахівця в умовах сьогодення

АЛЕКСАНДРОВ Ю.В. «Особливості мотиваційної сфери юнаків і дівчат».....	5
БІЛЕНЬКА І.Г. «Профілактика емоційного вигорання у тренерів методами танцювально-рухової терапії (елементами хореографії)».....	9
БЕРЕЗІНА К.П. «Готовність батьків звертатись за допомогою до дитячих психологів / психотерапевтів».....	13
ГОНЧАРЕНКО В.В.. «Міжособистісна взаємодія спортсменів в ігрових видах спорту».....	18
ЧЖОУ М. <i>науковий керівник</i> : ГАНТ О.Є. «Діагностики нервово-психічної стійкості баскетболістів 12-14 років»	27
КОТЕНКО С. А. «Роль ставлення до смерті в життєвому шляху людини».....	30
МІНЯЄВА Г.В. <i>науковий керівник</i> : МАЛИК Я.К. «Особливості застосування бодинамічних технологій в процесі психологічного відновлення спортсменів».....	35
СИЧ Р. В. ТАТАРІН О. В. «Психологічна готовність прикордонників до діяльності в особливих умовах».....	39
СИЧОВА К.В. «Теоретико-правові засади організації освітнього процесу у вищій школі»	43

СЕКЦІЯ 2. Сучасні освітні концепції та технології підготовки в закладах середньої та вищої освіти

АБДУЛЛАЄВ А.К., РЕБАР І.В «Інтерактивні методи навчання як засіб формування загальних та професійних компетенцій студентів ЗВО».....	48
ГРИШКО С.В., ЗАВ'ЯЛОВА Т.В. «Педагогічні умови розвитку просторового мислення учнів при роботі з модельною наочністю та географічними картами на уроках географії».....	53
МАЛИК Я.К. «Сторітелінг як освітня практика в закладах освіти».....	57
КУШНІР Т.М. «Проблема списування в контексті порушення академічної доброчесності в освіті».....	62

ПРОЦЕНКО А.А., СУХАНОВА Г.П. «Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у фізичній культурі та спорті».....	67
САЖНЄВ М.Л. ІВАНОВА В.М. «Педагогічний потенціал шкільного курсу географії у формуванні морального ставлення учнів до навколишнього середовища та суспільства».....	72
РЯБИХ С.В. «Вплив інформаційного середовища на особливості взаємовідносин у підлітковому віці».....	76
ХУДАЧЕНКО Ю.М. <i>науковий керівник: ГАНТ О.Є.</i> «Можливості нейрофітнесу як засобу формування сенсорних систем дітей дошкільного віку».....	81
ЦЬОВА Л. М. «Здійснення індивідуального підходу до дитини в умовах особистісно-орієнтованої дошкільної освіти»	85
СЕКЦІЯ 3. Особливості підготовки майбутніх фахівців спеціальності 053 «Психологія»	
ЛУЦЕНКО О.Л., ГАБЕЛКОВА О.Є. «Стан особистісних та психофізіологічних ресурсів майбутніх психологів, які навчаються за заочною формою навчання «друга вища освіта».....	90
МАЛИШЕВА А.А. «Практики майндфулнес для профілактики вигорання та стресу».....	95
МОСКАЛЕНКО В.В., ЛУТАЄВА Т.В., ШВАРПІ Н.В. «Психологічні особливості взаємозв'язку професійної ідентичності та довіри до себе у студентів майбутніх психологів».....	99
СТАРЧЕНКО В.А. <i>науковий керівник: ПАВЛИК О.М.</i> «Загальна характеристика екзистенціальної психології і сучасні виклики».....	104
ЧЕРНИХ О.А., <i>науковий керівник: ВОЛКОВ Д.С.</i> «Емоційна стійкість як складова психічного здоров'я студентів».....	108
СЕКЦІЯ 4. Проблеми та перспективи психолого-педагогічної підготовки фахівців у системі «людина-людина»	
БАНІТ О.Р., <i>науковий керівник: ЗИМІВЕЦЬ Н.В.</i> «Специфіка психологічної підготовки студентів-журналістів до майбутньої професійної діяльності».....	113
ВОЛОШКО Л. Б., БОЙКО Г. М. «Особистісно-професійний імідж та егомаркетинг як умова підвищення конкурентоспроможності фахівців соціономічної сфери на ринку праці».....	117

МАРЕНИЧ Г.В., науковий керівник: ПАВЛИК О.М. «Теоретичний аналіз психологічної залежності в сумісній діяльності тренер-спортсмен».....	121
ТКАЧОВ С.І., ТКАЧОВ А.С. «Психолого-педагогічний самоаналіз заняття як фактор вдосконалення методики викладання навчальної дисципліни у ЗВО».....	125
СЕКЦІЯ 5. Розвиток обдарованої особистості в сучасному освітньому середовищі	
ДОРОШЕНКО Н.В., МАЛИШЕВА А.А., ПОЛЯЩЕНКО П.О. «Підтримка обдарованих дітей через реалізацію бінарних занять із собаками в рамках програми «Філософія взаємодії»».....	129
КНИШ І. В. «Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера».....	133
ПРОХОРОВА Л.А., НЕПША О.В.«Розвиток творчого мислення майбутніх учителів географії в процесі самостійної дослідницької діяльності».....	138
СЕКЦІЯ 6 Дистанційна освіта в умовах поширення covid-19: психолого-педагогічний базис, моделі, технології, ресурси	
ГАНТ О.Є., СПІЦІН В.В. «Соціально-психологічна адаптованість підлітків в умовах пандемії»	142
ПАВЛИК О.М. «Суб'єктивне ставлення здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня до онлайн навчання під час пандемії covid-19».....	148
ФІЛЕНКО Л.В., ФІЛЕНКО І.Ю. «Пізнавальна діяльність здобувачів вищої освіти за умови дистанційної форми навчання».....	153
ШТИХ В.А. «Дистанційна освіта в умовах поширення covid-19».	157

СЕКЦІЯ 2.

СУЧАСНІ ОСВІТНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ В
ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ**АБДУЛЛАЄВ А.К.**

*старший викладач кафедри теорії та методики
фізичного виховання і спортивних дисциплін
Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького*

РЕБАР І.В

*старший викладач кафедри теорії та методики
фізичного виховання і спортивних дисциплін
Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького*

**ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ
ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ
КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ ЗВО**

Вступ. Інтерактивне навчання є найбільш ефективним засобом формування загальних і професійних компетенцій. Компетентнісний підхід при організації навчального процесу вимагає від викладача зміни структури заняття, форм діяльності студентів, принципів взаємодії суб'єктів. Майбутній фахівець повинен бути націлений на самостійність у трудовій діяльності, конкурентоспроможність, творчий підхід у вирішенні питань, що вимагає використання нових методів, спрямованих на індивідуальний розвиток особистості, в навчанні студентів.

Мета дослідження: визначити особливості використання інтерактивних технологій у формуванні загальних та професійних компетенцій студентів закладів вищої освіти.

Методи дослідження: аналіз психолого-педагогічної літератури з теми дослідження.

Результати дослідження, обговорення та висновки. Навчання в вищих професійних освітніх закладах вимагає від викладача вишу вибору технологій і методів навчання, які формують у студентів загальні та професійні компетенції.

Майбутній фахівець повинен бути націлений на самостійність у трудовій діяльності, конкурентоспроможність, творчий підхід у вирішенні питань, що вимагає використання нових методів, спрямованих на індивідуальний розвиток особистості, в навчанні студентів. Компетентнісний підхід при організації освітнього процесу вимагає від викладача зміни процесу навчання: його структури, форм організації діяльності, принципів взаємодії суб'єктів [1].

Найбільш ефективним у формуванні загальних і професійних компетенцій є інтерактивне навчання. Інтерактивне навчання – це форма організації пізнавальної діяльності, що реалізується за рахунок спільної діяльності студентів.

Концепція інтерактивного навчання передбачає кілька моделей навчання:

- 1) пасивна – студент виступає в ролі «об'єкта» навчання (слухає й дивиться);
- 2) активна – студент виступає «суб'єктом» навчання (самостійна робота, творчі за дання, курсові роботи / проекти і т.ін.);
- 3) інтерактивна - взаємодія, рівноправне партнерство.

Використання інтерактивної моделі навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових (ділових) ігор, спільне вирішення проблем. Виключається домінування будь-якого учасника навчального процесу або будь-якої ідеї. З об'єкта впливу студент стає суб'єктом взаємодії, він сам бере активну участь

в процесі навчання, слідуючи своїм індивідуальним маршрутом. Студенти спільно вирішують поставлені проблеми, обмінюються інформацією, оцінюють дії інших і свою поведінку, що дозволяє студентам зануритися в реальну атмосферу професійної діяльності [2]. Серед інтерактивних методів виділяють такі: творчі завдання; робота в групах; навчальні ігри; тестування; дистанційне навчання; обговорення дискусійних питань і проблем [1-3].

Виконання творчих завдань формує у студента здатності самостійно мислити, добувати і застосовувати знання, знаходити нестандартні методи вирішення проблеми.

Робота в групах дає можливість всім студентам брати участь в роботі (активно слухати, вирішувати розбіжності, висловлювати свою точку зору, виробляти спільну думку), практикувати навички співробітництва, вміння працювати в команді.

Навчальні ігри дозволяють формувати професійні компетенції в умовах імітації реальних умов, конкретних специфічних операцій, різних ситуацій.

Тестування в даний час є однією з найбільш поширених та ефективних форм контролю. Тестові завдання можуть являти собою не тільки вибір правильного варіанту відповіді, а й завдання з множинним вибором відповіді, на встановлення відповідності, написанням вільного відповіді на питання. Тести можуть доноситися студентам, як в паперовому, так і в електронному вигляді. Використання додатків для електронного тестування значно економить час викладача на перевірку робіт, дає можливість студентам моментально дізнатися результат контролю знань. Даний інтерактивний метод дозволяє ефективно оцінювати знання студентів, оскільки надає можливість проконтролювати велику кількість студентів та ставить тестованих в рівні умови [3].

Однією з форм застосування дистанційного навчання є електронний навчальний посібник. Електронний навчальний посібник являє собою структурований матеріал з дисципліни, що включає в себе теоретичну інформацію, методичні вказівки до практичних або лабораторних робіт, засоби контролю знань, а також матеріал для додаткового вивчення питань дисципліни. При грамотній умові застосування навчального посібника воно може стати найпотужнішим інструментом для самостійного вивчення більшості дисциплін професійного циклу.

При самостійній роботі студентів можливості електронних навчальних посібників розкриваються максимально. Адже навіть самий повний підручник не зможе вмістити в себе всю інформацію, яка необхідна для вивчення дисципліни. А в електронному посібнику вся потрібна інформація зібрана в одному місці. Студенту не доведеться витратити час на пошук інформації в різних друкованих джерелах або в мережі Інтернет. Більш того, є можливість перевірити, наскільки добре засвоєний пройдений матеріал.

Обговорення дискусійних питань і проблем – один з основних прийомів у викладанні. Через такі обговорення студенти вчаться бачити складні і дискусійні питання і проблеми, вирішувати їх, розуміти різні позиції.

Традиційний підхід в навчанні не дає достатньо можливостей для підготовки фахівців, здатних знайти кілька способів вирішення проблемної ситуації, вибрати найбільш підходящий спосіб, обґрунтувавши своє рішення. Таким чином, робота з сучасними освітніми технологіями значно розширює можливості подання навчальної інформації, дозволяє створити умови для реалізації студентами різних видів навчальної діяльності, розвиває їх творчу активність.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні особливостей використання мультимедійних систем у підготовці студентів спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

Список використаних джерел

1. Говоруха С.В. Формування загальних та професійних компетенцій студентів шляхом використання методу проєктів при вивченні дисциплін природничо-наукового циклу. «Молодший медичний спеціаліст – 2020: стан в умовах сьогодення та перспективи у майбутньому»: Збірник матеріалів Х-ої Всеукраїнської науковометодичної інтернет-конференції. Суми: Сумський фаховий медичний коледж, 2020. С.33-36.

2. Непша О.В., Проценко А.А. Інформатизація вищої професійної освіти як чинник підготовки конкурентоспроможних фахівців в галузі фізичної культури і спорту. Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні: матеріали IV Всеукраїнської електронної конференції «COLOR OF SCIENCE», (Вінниця, 29 січня 2021 р.). Вінниця, 2021. С.363-363.

3. Паламарчук Є.А., Коваленко О.О. Досвід впровадження поточного та підсумкового тестового контролю знань студентів. Інтерактивний освітній простір ЗВО матеріали всеукраїнського науково-практичного вебінару (м. Вінниця, 4 березня 2019 р.). Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2019. С.89-92.